

Opdatering af kategorier og priser for elek- troniske må- lere i POLKA

December 2019

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

UDKAST

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf.: +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Høringsudkastet er udarbejdet af
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

December 2019

Elektroniske målere i benchmarkingmodellen

1.1 Indledning

Dette metodepapir beskriver metoden for en opdatering af genanskaffelsesprisen i pris- og levetidskataloget (POLKA) for elektroniske målere.

Elektroniske målere anvendes af drikkevandsselskaber til at måle gennemstrømningen af vand i et ledningsnet i vandbehandlingsanlæg og i forbindelse med forbrugsafregning til slutkunderne.

Ved benchmarkingen af drikkevandsselskaber i 2017 blev vi opmærksomme på, at de hidtidigt anvendte genanskaffelsespriser for elektroniske målere til afregning hos slutkunden i POLKA fra 2010, er for høje i forhold til de faktiske genanskaffelsespriser på markedet i dag. Det skyldes den teknologiske og markedsmæssige udvikling, som har medført øget brug af elektroniske målere frem for mekaniske, og at teknologien til brug for anvendelsen af elektroniske målere er forbedret.

Det betyder, at genanskaffelsespriserne, der anvendes i benchmarkingmodellen til brug for fastlæggelse af drikkevandsselskabers netvolumenmål for anlægsomkostninger (CAPEX-netvolumenmålet) vedrørende elektroniske målere ikke er retvisende.

Genanskaffelsespriserne i POLKA var udelukkende repræsentative for større elektroniske målere, mens forbrugsmålerne hos forbrugerne har en væsentlig lavere pris end disse. De oprindelige kategorier for elektroniske målere i POLKA omfatter "Afregningsmålere, elektroniske $\leq \varnothing 110\text{mm}$ ($Q_n 10$)" og "Afregningsmålere, elektroniske $> \varnothing 110\text{mm}$ ", som har genanskaffelsespriser på hhv. 20.000 kr. og 26.000 kr. Det samlede CAPEX-netvolumenmål bliver derfor vurderet for højt, fordi POLKA ikke indeholder kategorier, som omfatter afregningsmålere hos forbrugerne men alene målere på ledningsnettet.

I benchmarkingmodellen indgår de elektroniske måleres bidrag til produktionen af drikkevand via CAPEX-netvolumenmålet, som beregnes på baggrund af genanskaffelsespriserne og levetiderne fra POLKA. Det årlige netvolumenbidrag fra elektroniske målere beregnes som den årlige lineære afskrivning, der fremkommer ved at anvende genanskaffelsespriserne fra POLKA ganget med selskabets faktiske antal målere divideret med levetiden.

Ved at bruge for høje genanskaffelsespriser for afregningsmålere hos forbrugerne i benchmarkingmodellen, vil selskaber med disse elektroniske målere, få beregnet et for højt output i forhold til de faktiske omkostninger til de elektroniske målere. Dette kan medføre, at enkelte selskaber opnår et for positivt benchmarkingresultat, som ikke retvisende afspejler selskabets faktiske produktion og omkostninger. Samtidig kan dette også påvirke benchmarkingresultaterne for en række andre selskaber, som vil fremstå for inefficiente.

For at undgå denne skævvridning af benchmarkingresultaterne, indgik elektroniske målere ikke i benchmarkingen af drikkevandsselskaber i 2017 og 2019. Det vil sige, at hverken omkostninger eller netvolumenmål for disse indgik i modellen.

For at løse udfordringerne med de ikke retvisende genanskaffelsespriser for elektroniske målere i benchmarkingen er der fastlagt nye genanskaffelsespriser og kategorier for elektroniske målere i POLKA, så disse svarer til nutidige priser og kategorier.

Med disse ændringer inkluderes de elektroniske målere igen i benchmarkingmodellen.

1.2 Ændring af kategorier til elektroniske målere i POLKA

POLKA-kategorierne for elektroniske målere ændres fra at være opdelt på baggrund af diameteren på målerne til at blive opdelt på maksimal gennemstrømning pr. time, da det vurderes, at denne måleenhed bedst til svarer selskabernes interne opgørelse over elektroniske målere.

Derudover udvides antallet af kategorier for elektroniske målere fra to til fire for at genanskaffelsespriserne så retvisende som muligt kan afspejle forskellige elektroniske målere af forskellige størrelser.

De fire nye kategorier er vist i tabel 1.1. Afsnit 1.3 indeholder en uddybende beskrivelse af vurderingen af genanskaffelsespriserne for de fire kategorier.

Tabel 1.1 Opdaterede kategorier og genanskaffelsværdier for elektroniske målere i POLKA

	Maksimal gennemstrømning			
	$\leq 4\text{m}^3/\text{t}$	$> 4\text{m}^3/\text{t}$ $\leq 15\text{m}^3/\text{t}$	$> 15\text{m}^3/\text{t}$ $\leq 300\text{m}^3/\text{t}$	$> 300\text{m}^3/\text{t}$
Genanskaffelsespris, kr. (2009-priser)	1.450	2.076	20.000	26.000

Det er også disse fire nye kategorier, målere skal indberettes i i CAPEX-arkene til brug for benchmarkingen i 2020. Investeringsomkostninger fra elektroniske målere skal fremover også indberettes i disse kategorier. Dette vil fremgå af vores indberetningsvejledning, som kommer i høring i starten af 2020 og offentliggøres forud for åbningen af indberetninger den 1. marts 2020.

1.3 Genanskaffelsespriser for elektroniske målere i POLKA

Den største kategori af elektroniske målere med **maks. gennemstrømning på mere end $300\text{m}^3/\text{t}$** svarer til målerne i den tidligere kategori af elektroniske målere i POLKA med en rørdimension på mere end 110 mm. Genanskaffelsesprisen for denne kategori forbliver derfor 26.000 kr.

For kategorien af målere med **maksimal gennemstrømning fra $15\text{m}^3/\text{t}$ til og med $300\text{m}^3/\text{t}$** er det vurderet at genanskaffelsesprisen svarer til den tidligere estimerede pris for kategorien med en rørdimension ≤ 110 mm. Målerne i denne kategori antages stadig at dække større elektroniske målere, og dermed ikke forbrugsmålere ved forbrugerne, hvorfor genanskaffelsesprisen fra POLKA antages at være retvisende for målerne i denne kategori.

De to mindste kategorier af elektroniske målere, med **maksimal gennemstrømning til og med $4\text{m}^3/\text{t}$** samt **maksimal gennemstrømning fra $4\text{m}^3/\text{t}$ til og med $15\text{m}^3/\text{t}$** dækker i højere grad over de forbrugsmålere, der i stigende grad erstatter de mekaniske ude hos den enkelte forbruger.

De nye genanskaffelsespriser for de to mindste kategorier af elektroniske målere er opgjort for 2018 på baggrund af interviews med fem repræsentative vandforsyninger og seks leverandører af elektroniske målere. Genanskaffelsespriserne er inklusiv en estimeret monteringspris.

Vi har diskonteret priserne til 2009 ved brug af samme prisudvikling, der normalt bruges i prisreguleringen af de årlige indtægtsrammer bestemt i "Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber"¹, jf. tabel 1.2. Det skyldes, at det ikke har været muligt at dokumentere tidligere års priser på elektroniske målere. Prisudviklingen afspejler den generelle udvikling for vandselskabers omkostninger til produktion og vurderes derfor at kunne anvendes til prisjustering af de elektroniske måleres priser.

Tabel 1.2 Diskontering af genanskaffelsespris for elektroniske målere

År	Prisudvikling ¹	Monteringspris	Gennemstrømning ≤ 4m ³ /time (inkl. monteringspris)	Gennemstrømning > 4m ³ /t ≤ 15m ³ /t (inkl. monteringspris)
2018	1,018	720	1.620	2.320
2017	1,013	708	1.592	2.280
2016	0,996	699	1.572	2.252
2015	1,001	701	1.578	2.260
2014	1,015	701	1.577	2.258
2013	1,031	690	1.554	2.225
2012	1,023	670	1.507	2.158
2011	1,005	655	1.473	2.109
2010	1,011	651	1.466	2.099
2009		644	1.450	2.076

Note 1: Prisudviklingen beskriver udviklingen i priser det foregående år. Eksempelvis angiver prisudviklingen på 1,023 i 2012, at priserne er steget med 2,3 pct. fra 2011 til 2012.

Der er fortsat en kategori til mekaniske målere i POLKA, da disse fortsat anvendes og da der har ikke været behov for en opdatering af denne kategori.

1.4 Levetid for elektroniske målere

Levetiden på 10 år fra begge tidligere kategorier i POLKA beholdes for samtlige de nye kategorier af elektroniske målere, da der ikke er fundet dokumentation for en ændring af denne.

De to mindste kategorier af elektroniske målere, der tidligere ikke var retvisende repræsenteret i POLKA, repræsenterer de elektroniske målere, der bruges til afregning af vandforbruget hos forbrugeren.

De regulatoriske krav om kontrol og udskiftning af elektroniske målere, der anvendes i forbindelse med afregning af et vandforbrug i en husholdning, fremgår af vejledningen for egenkontrol af vandmålere.² Ifølge vejledningen er den anbefalede kontrol og eventuelle udskiftning af målere fastlagt til ni år. Hvis måleren stadig overholder en brugstolerance (målepræcision)

¹ Jf. "Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber" pristalsreguleres årlige indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer med et indeks sammenvejet af 35 pct. af omkostningsindeks for anlæg (BYG 6, undergruppen »Jordarbejde mv.«), 15 pct. af omkostningsindeks for anlæg (BYG 6, undergruppen »Asfaltarbejde.«), 30 pct. af byggeomkostningsindeks for boliger (BYG 4) og 20 pct. af et simpelt gennemsnit af prisindeks for indenlandsk vareforsyning (PRIS 11, undergruppe »Væskpumper også med målere; væskeelevatore« samt »Haner, ventiler og lignende tilbehør til rørledninger, kedler, kar o.l.«).

² Jf. "Vejledning om instrument ejerens egenkontrol af vand-, el- og varmemålere i brug omfattet af bekendtgørelse om anvendelse af måleinstrumenter til måling af forbrug af vand, gas, el eller varme." (VE) nr. 9464 af 20/06/2018)

efter de ni år, er det muligt at genmontere måleren i enten fire eller ni år. Det betyder, at levetiden reelt kan forlænges ud over de ni år.

Den maksimale levetid for elektroniske målere estimeres blandt en del leverandører at være op til 16 år.

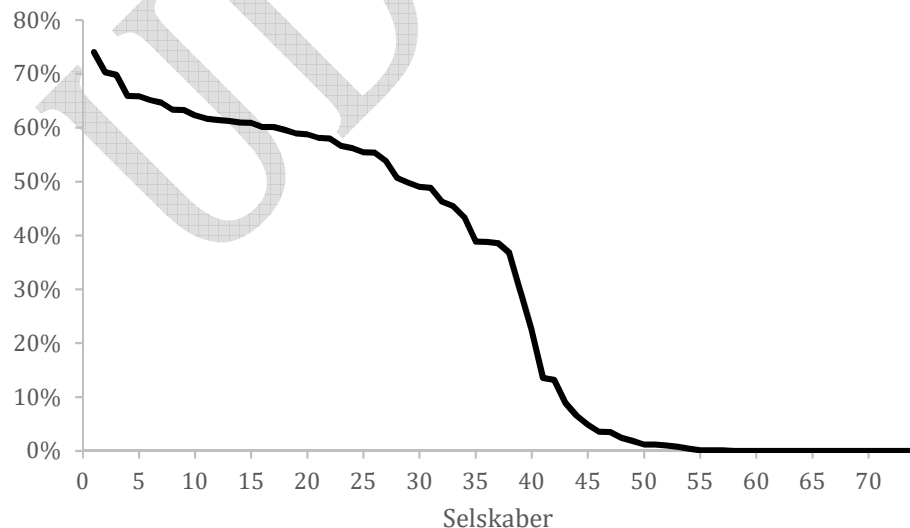
Levetiden for aktiverne opgjort i POLKA er dog ikke et udtryk for den maksimale levetid for det enkelte aktiv, men skal derimod i højere grad afspejle en gennemsnitlig levetid for aktivets kategori og dække så mange vandselskaber som muligt.³ Således må levetiden i POLKA ligge under den maksimale levetid, for at opnå et mere retvisende billede af den reelle levetid for det enkelte aktiv. Der er forhold, som peger på, at målerne teknisk kan holde længere end 10 år, men det er vores vurdering at 16 år er en overvurdering, da der i POLKA anvendes en gennemsnitlig betragtning.

Det er vores vurdering, at 10 år giver et retvisende billede af levetiden for samtlige kategorier af elektroniske målere.

1.5 Praktisk betydning for netvolumenmålet

Ved en ændring af genanskaffelsespriserne for elektroniske målere tilpasses netvolumenbidraget fra elektroniske målere til et mere retvisende niveau. Figur 1.1 viser alle selskabers andel af elektroniske målere med den tidligere inddeling af elektroniske målere samt dertilhørende genanskaffelsespriser fra POLKA. Af figuren fremgår også, hvordan en relativt stor andel af selskaberne med de tidligere priser havde et meget højt netvolumenbidrag fra de elektroniske målere til det samlede netvolumenmål. Justeringen til de nye priser og indberetningskategorier vil i højere grad afspejle et mere retvisende niveau ved at nedbringe elektroniske måleres andel af det samlede CAPEX-netvolumenmål.

Figur 1.1 Elektroniske måleres andel af selskabernes samlede CAPEX-netvolumenmål uden korrektion af genanskaffelsespriser og kategorier i POLKA

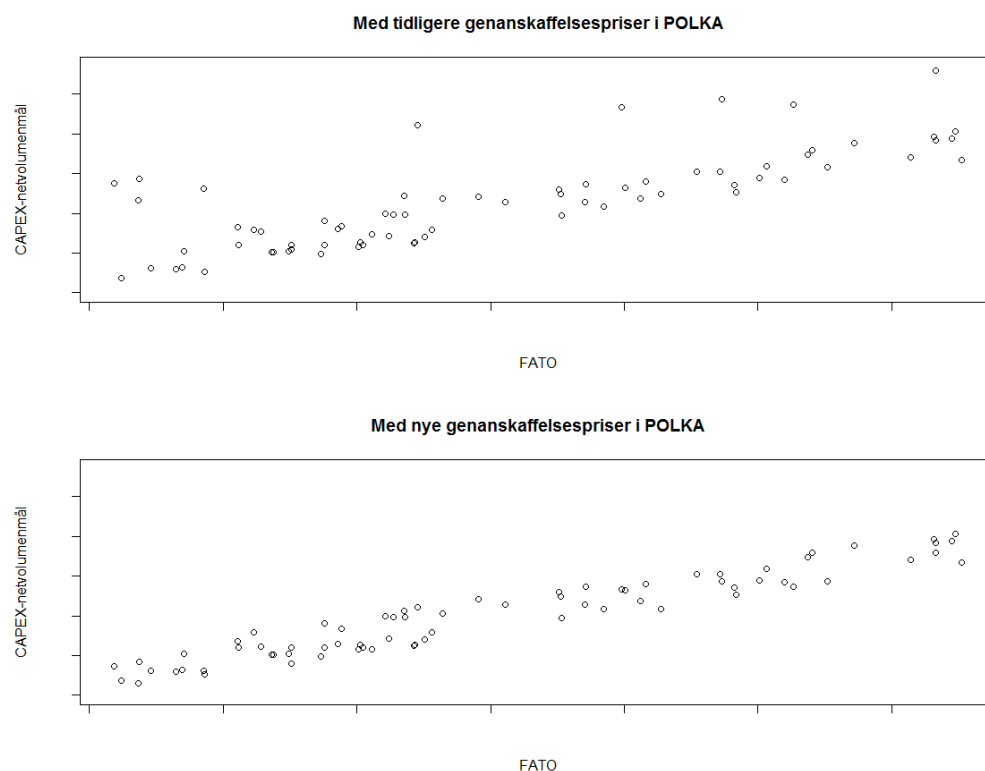

³ Jf. "Vejledning til udarbejdelse af reguleringsmæssig åbningsbalance", Forsyningssekretariatet, 17. februar 2010

Note 1: Elektroniske måleres andel af selskabernes samlede CAPEX-netvolumenmål er baseret på tal fra benchmarkingen af drikkevandsselskaber til brug for de økonomiske rammer for 2019-2020.

For at illustrere hvordan de nye genanskaffelsespriser for elektroniske målere løser de tidligere udfordringer med for høje genanskaffelsespriser fra POLKA for en del af de elektroniske målere, har vi nedenfor illustreret, hvordan ændringerne vil kunne have indflydelse på både faktiske omkostninger (FATO) og CAPEX-netvolumenmålet.

Figur 1. Fejl! Ingen tekst med den anførte typografi i dokumentet. 2 Eksempel for CAPEX-netvolumenmål ift. faktiske omkostninger for alle selskaber

Note 1: De to plots er baseret på fiktivt genereret data, da en egentlig beregning af elektroniske måleres bidrag til CAPEX-netvolumenmålet, ved de nye kategorier og genanskaffelsespriser, ikke er mulig med det nuværende tilgængelige data.

Figur 1.2 viser, hvordan en justering af kategorierne og genanskaffelsespriserne for elektroniske målere i POLKA skaber et mere retvisende forhold mellem selskabernes faktiske omkostninger (FATO) og CAPEX-netvolumenmålet. Når de nye genanskaffelsespriser for de elektroniske målere anvendes, mindskes spredningen for CAPEX-netvolumenmålet, givet et specifikt niveau af faktiske omkostninger.

De opdaterede genanskaffelsespriser vil have større betydning for nogle selskaber end for andre. Det er dog ikke muligt derfra at konkludere på den endelige betydning for enkelte selskabers effektiviseringskrav. Det skyldes, at de lavere genanskaffelsespriser for nogen målere alt andet lige betyder et lavere netvolumenmål for alle selskaber med elektroniske målere i de to mindste kategorier, sammenlignet med anvendelsen af de gamle genanskaffelsespriser i beregningen af netvolumenmålet. Benchmarkingen vurderes dog relativt selskaberne imellem, hvorfor det endelige benchmarkingresultat for det enkelte selskab også vil afhænge af, hvordan de øvrige selskabers netvolumenmål ændrer sig.

Hertil skal nævnes, at omkostninger til elektroniske målere har været ekskluderet fra de to foregående benchmarkinger af drikkevandselskaber (2017 og 2019) og har dermed ikke været inkluderet i hverken FATO eller CAPEX-netvolumenmålet for disse perioder. Både CAPEX-netvolumenmålet og FATO bliver dermed højere, når omkostningerne til de elektroniske målere implementeres igen. På grund af det relative benchmark er det dog heller ikke i denne sammenligning entydigt, hvordan benchmarkingresultatet ændres i en model med de nye priser for elektroniske målere sammenlignet med en model, hvor elektroniske målere ekskluderes.

1.6 Sammenhæng mellem ændring af POLKA-kategorier til brug for benchmarking og de økonomiske rammer

Ændringen i genanskaffelsesprisen i POLKA har betydning for beregningen af drikkevandsselskabers CAPEX-netvolumenmål, som er ét element i benchmarkingen, og som indgår i fastlæggelsen af selskabernes efficiensscore fra benchmarkingen.

Et andet element i benchmarkingen er omkostningerne, men der laves ingen ændring i disse til brug for benchmarkingen. Den del af vandselskabernes økonomiske rammer, som stammer fra POLKA-afskrivninger for elektroniske målere, vil fortsat indgå i benchmarkingen med den afskrivning, som fremgår af POLKAs tidligere genanskaffelsespris.

Der foretages heller ingen ændringer i vandselskabernes økonomiske rammer alene som følge af de nye genanskaffelsespriser. Justering i rammer vil kun ske i det omfang, at vandselskaber vurderes som ineffektive i benchmarkingen og får identificeret et effektiviseringspotentiale.

Ændringen i kategorierne for elektroniske målere betyder, at drikkevandsselskaber fremover skal indberette investeringerne i de nye kategorier, når investeringer til brug for benchmarkingen indberettes til os.